

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

76. ÅRGANG

12. SEPTEMBER 1964

A V I N N H O L D E T :

MEDIA (LEDER) - «VÅR MANN I LONDON» - KONSILET:
FEM UTKAST KLARE - KATOLSK FORUM - BLIKK PÅ TIDEN

TIDSSKRIFTER

NR
17

NESTE NUMMER UTKOMMER 26. SEPTEMBER 1964

AV KIRKENS LIV

Uken 13.—19. sept.

Uken 20.—26. sept.

SYTTENDE SØNDAG E. PINSE

Epistel: Efes. 4, 1—6.

Evangelium: Matt. 22, 34—46.

Dagens epistel hører også med til de tekster som messen for kirkens enhet består av. Det er muligens et sammentreff at vi nettopp skal høre den idag, dagen før åpningen av Vatikankonsilets tredje sesjon. Men sammentreffet er heldig. Er det ikke i de uker som kommer konsilet skal uttale seg om det sentrale økumeniske spørsmål? La oss be om at Jesu bønn skal oppfylles, at alle må være ett som det også er «ett legeme, én ånd, ett håp, én Herre, én tro, én dåp, én Gud og alles Fader som er over alle».

Evangeliet på sin side viser oss hvilket grunnlag enhver sann kristen økumenisme skal bygge på: troen på Jesus Kristus ikke bare som Davids sønn, men også som hans herre, som var før ham fordi han kommer fra Gud.

MANDAG: *Korsets opphøyelse.* Korset er de kristnes kjennetegn. Det som for oldtiden bare var gjenstand for avsky og vemmelse er, ved Kristi seier over døden, blitt et frelsesredskap. Når den kristne kirke ærer Kristi kors, er det nettopp hans triumf den feirer.

TIRSDAG: *Marias syv smerter.* Den gamle Simeons profeti ble oppfylt: et sverd gjennomboret Marias hjerte. Hun døde ikke med sin sønn, men fikk del i hans lidelser. *Stabat Mater*, skriver evangelisten Johannes, Maria sto ved den korsfestedes side. Igår feiret vi Jesus kors, idag morens nærvær ved korsets fot.

ONSDAG: *Kornelius, pave, og Kyprian, biskop, begge martyrer.* To forgrunnsskikkelser i det annet århundres kristne kirke. Den ene representerer romersk kristendom, den andre afrikansk teologi (Karthago). Begge blir nevnt daglig i messens Canon.

TORS DAG: Ferialdag.

FREDAG: *Josef av Cupertino, fransiskaner († 1663).*

LØRDAG: *Jannarius og lidelsesfeller, martyrer.*

Epistel: 1. Kor. 1, 4—8.

Evangelium: Matt. 9, 1—8.

Epistelen er tatt fra første Korinterbrevets innledning. Den er full av lovord om menigheten i Korint. Resten av brevet viser tydelig at bildet ikke var så idyllisk som vi skulle tro etter disse innledende vers å dømme. Derav kan vi lære to ting: for det første at det ville være galt å idealisere de første menigheter i apostlenes levetid — de hadde sine store svakheter og besto av mennesker akkurat som våre —, og for det annet at man ikke retter de unngåelige feil ved bare bebreidelser — apostelen, selv om han mestrer ironiens kunst, er villig til å takke Gud for alt det gode som han også finner hos sine kjære Korintere.

I dagens evangelium benytter Jesus seg av et mirakel han utfører for å vise at han ikke lyver når han hevder sin makt over syndene. Det er sant, som fariseerne tenker, at bare Gud kan tilgi synderne deres feil, men Kristus kan ikke desto mindre gjøre det. Da er konsekvensen klar: Jesus må være i besittelse av en guddommelig fullmakt, ellers kunne han ikke si til den lamme mann: ta din seng og gå hjem.

MANDAG: *Matteus, apostel.* Få helgener har beholdt sin aktualitet ned gjennom tidene i samme grad som de fire evangelister: deres verk sørger for at de ikke blir glemte. Matteus, er han ikke først og fremst for oss bergprekenens evangelist? La oss minnes ham med takknemlighet.

TIRSDAG: *Thomas av Villanova, biskop av Valencia i Spania († 1555).*

ONSDAG, FREDAG og LØRDAG i denne uken feirer vi imbrødagene om høsten. Disse bots- og bededager har mistet meget av sin aktualitet siden de ikke lenger markeres av faste- og abstinensbudet. Liturgisk sett har de beholdt sin skjønnhet og vi gjør godt ved å meditere over både de lesninger og de evangelietekster de tre messer består av: de taler om hjertets sanne omvendelse og Guds store miskunn med oss syndere.

TORS DAG er alminnelig ferialdag. Messen er som siste søndag.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61</i>	7.00 9.00 9.45	11.00 — Eng.
<i>St. Hallvard kirke. Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68</i>	8.30 19.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neberggaten 15, tlf. 55 07 71</i>	8.15 9.00 11.30	10.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21</i>	8.30	—
<i>Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355</i>	9.30	—
<i>Lunden kapell, Trondheimsveien 309, tlf. 21 25 87</i>	—	9.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209</i>	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke, Christies gt. 16, tlf. 15 410</i>	8.00 9.00	10.30 —
<i>Vår Frue kirke, Helleveien, tlf. 56 245</i>	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19</i>	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke, Kongens gt. 9, tlf. 11 438</i>	8.30	10.45
HALDEN: <i>St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 1168</i>	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke, Torvgt. 113, tlf. 23 751</i>	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke, Haralds gt. 21, tlf. 3195</i>	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266</i>	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225</i>	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550</i>	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85</i>	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24, tlf. 3388</i>	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke, Sverres gt. 26, tlf. 50 793</i>	7.45	10.45
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell (hver 14. dag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53 765</i>	18.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35</i>	8.30	10.45
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25 534</i>	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11 969</i>	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214</i>	8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital, Ila, tlf. 21 671</i>	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke, Flintegt. 5, tlf. 2779</i>	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29</i>	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100</i>	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 7558</i>	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke, Storgt. 94. Biskopen og prestegården, tlf. 3604</i>	8.15 6.20	10.30 —
<i>St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101</i>	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783</i>	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31.VIII) (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)</i>	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205</i>	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: Pater Hallvard Rieber-Mohn.
Redaksjonens adresse: Neuberggaten 15, Oslo 3.
Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo.
Kontortid: 9—16. Lørdag: 9—14. - Tlf. 42 31 70
Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 20 pr. år - Kr. 10 pr. ½ år. Utlandet kr. 24.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21

MEDIA

«Hvis Paulus hadde levd i dag, ville han ha vært journalist!» har det vært sagt. Ordene har endog vært tillagt Pius XII — det er de visst litt for lettbente og kategoriske til. Men om de overbetoner saken en smule, så peker de jo på noe meget viktig: Kirken må, under evangeliseringens forpliktelse, bruke de uhørt slagkraftige og effektive *midler* som moderne informasjonsteknikk legger den i hendene. Midler heter på latin *media* — og «media» er blitt fag-uttrykket for de store kanaler når det gjelder masse-påvirkningen av menneskers sinn: Presse, radio, TV, film.

Det er en banalitet, mettet av daglig erfaring, at *media* kan misbrukes og blir misbrukt — som når det nedbrytende tar plassen for det berikende, eller den overlagte propagandaen tar den tilstrebede objektivitetens plass. Men det skal også sies at vi, hva alle de fire hoved-media angår, lever i et stort sett godt, ansvarlig og menneskelig klima her i landet. Unntagelsene fra regelen skriker gjerne slik mot himmelen at de gjør det månelyst, og setter sterke følelser i sving — det er et godt tegn: Våre media fungerer til daglig under øynene til en både verdibevisst og årvåken opinion. Hvilket faktisk, tross alle deres sukk, er de aller beste arbeidsvilkår de kan ønske seg i et fritt samfunn.

Vi har av og til, her i bladet, syntes at det var riktig å advare mot skjevheter og slagsider i den kristne kritikk til *media* - særlig mot at kristne mennesker, på en bakgrunn av et beklagelig manglende engasjement og desverre ofte sviktende sakkunnskap, mener seg berettiget til ikke-konstruktiv kritikk og forargede protester. Er det noen som ut fra faste, prøvede normer og et reelt overskudd av verdians og menneskekunnskap burde kunne inngående vurdere —eventuelt saklig avsløre — destruktive kulturprodukter, så måtte det da være dem som gjennom en personlig overbevisning står plantet i noe så overdådig rikt som Vestens kristne tro og tradisjon. Der er ikke desto mindre, åpenbart for alle som kan og vil se, ofte et klart og pinlig misforhold mellom dette faste ståsted og rike tilfang, og forskremtheten i den kristne kulturkritikk. Mange tror åpenbart at de må streve svare, og ikke alltid med så velvalgte midler, for å «forsvare kristendommen». Misforståelsen kunne ikke være mer komplett: Kristendommen klarer seg storartet ut fra sin egen åndsmakt — problemet er, at mange av oss

som bærer dens navn og merke, undervurderer og stenger for dens overskudd. Den troendes kamuflerte form for vantro heter nemlig ofte — *angst*.

Heldigvis er det da, også hos oss, lyse strøk i bildet. Overalt hvor en på kristent hold har lært å respektere den nødvendige kombinasjon av overbevisning og kompetanse, får en syn for sagn: At *media*, ikke minst de nyeste, kan *forkynne* — i ordets beste og mest usentimentale betydning. Og det eksempelvis i et «bedehus» som bare her i landet nå rommer over en kvart million mennesker: Fjernsynet. Vi kan gjerne illustrere med et hjemlig navn og et faktisk eksempel: Teologen og Fjernsyns-mannen *Sverre Tinnå* kan på sitt beste, som i et ytterst talende TV-program nylig om den populære hundreåringen Sjømannsmisjonen, finne akkurat det riktige anslaget, overfor sitt broget sammensatte seer-publikum.

Det bekrefter, med henblikk på de hjemlige forhold, noe som forlengst er en innarbeidet erfaring på kontinentet og i de engelsktalende land; nemlig at det nye medium — kanskje enda mer enn radio og presse — vil finne det naturlige, ja *ønskelig* å anvende stoff fra kirkens og troens livssfære. NB! Hvis det er faglig godt!

Et annet trekk: I denne høstmåned arrangerer Kirkeakademiet Fredriksborg en tre dagers konferanse over temaet «Oppgaver og muligheter for kristen journalistikk» — forøvrig også med katolsk deltagelse. Det er et utmerket tiltak — og lenge savnet. Kirke og kristendom har nemlig i Norge et alvorlig *opinionsproblem* som forlengst burde vært analysert og drøftet på kristent hold — av *alle* de interesserte. I de økumeniske kontakter har en etterhvert, fra begge sider og verden over, funnet frem til et naturlig skille mellom på den ene siden tildels viktige trosforskjeller som vi i dag ikke kan overvinne, og på den annen side områder der vi kan møtes i forståelse og praktisk samvirke i den alminnelige kristne tros tjeneste.

Vi tror «media» er et slikt område. Og at der, også hos oss i Norge, er meget å gjøre.

HRM

Kirken må ta opinionsproblemet alvorlig og møte det med kompetanse.

„VÅR MANN I

NORSK JOURNALIST I BRITISK

Tidlig en morgen står en lys nordmann på dekket av Englandsbåten mens den siger opp Oslofjorden, han bokstavelig talt snuser etter hovedstaden. Forstyrres han av andre reisende i dette ritual, vil han snakke tørt og fort i fem minutter om flo og fjære og britisk skipsbygningsindustri eller bilen, men i det øyeblikk vedkommende fjerner seg, vil Per Bangs hjerte være fylt igjen av mystiske tanker om bohemenes Christiania og elskede gatestubber og gamle bygninger og benker. Helt til han endelig står på bryggen og kan høre larmen av kompressorer og gravemaskiner som river og raserer for å gi plass for stadig nye bygg. Da faller han litt sammen og begynner å lengte etter London.

Dette gjentar seg sommer etter sommer, han trekker som en skjelvende fuglehund mot Oslo. Som mange andre av oss har han et anstendig og prisverdig dobbeltliv.

Han har i åtte år vært Sjøfartstidendes korrespondent i England. Til daglig står han opp grytidlig et sted i Syd-London for å samle inn og telefonere viktige og saklige meldinger til NH & ST om britisk politikk, tinnpriser, fall på børsen og merkelige bomullstransaksjoner. Dyktig og meget ansett i sitt fag. Dog, få i Beckenham menighet vet antagelig at han engang også blant annet har begått en roman om heftig elskov.

Han har stått opp i den katolske presseklubben i Fleet Street og sagt sin mening om PILLEN, andre steder kan han uredde snakke løs om BOMBEN. Men på sin årlige sommerferie i Norge lar han dagens store debatter om engelsk katolisisme ligge, isteden leter han opp glemte steder hvor han vet at Collett Vogt svermet og Hans Jæger gikk mørk og grublende.

Per Bang ble opptatt i den katolske kirke våren 1955. Han er en utmerket representant for lille Norge i storbyen London, og han er en sikker representant for alle de som aldri står likegyldig overfor Kirkens liv og problemer. Han kan være kritisk innstilt, uredd og rett på. Han er ikke snirklete i sitt snakk, han snakker som et fyrverkeri med toneskala. Men han er også i høy grad preget av forståelse og tillit.

Vi er glade for at vi har en slik venn i verdensbyen.

— Hvor mange katolikker er det i Storbritannia idag egentlig?

— Grovt regnet fem millioner, 10 prosent av befolkningen.

— Miljøet er anderledes enn her hjemme?

— Jeg tror at en engelsk katolikk er seg litt mindre bevisst at han tilhører et mindretall. De to første årene etter min egen konversjon hendte det jeg satt på trikken og tenkte intenst på at alle de andre passasjerene var ikke-katolikker. Ikke sant? Nei, hovedforskjellen ligger kanskje i det at engelske ikke-katolikker er så mye mer opmerksomme på Kirken og så mye mer interessert i Kirken.

«GLIMRENDE STOFF»

— Seriose engelske aviser gjengir trofast pavens rundskrivelser og uttalelser — med større alvor og forståelse enn man har inntrykk av at norsk presse gjør. I Englands avisverden er en av pavens skrivelser nesten like viktig stoff som en note fra Krustsjov eller en erklæring av statsminister Douglas Home. Konsilet er glimrende stoff i engelsk presse.

— Den ikke-katolske pressen har ofte meget dyptgående og tildels hissige leserdiskusjoner mellom katolikker og ikke-katolikker og mellom katolikker innbyrdes. Hovedemnene siste år har vært «bomben og pillen». Andre spørsmål som for eksempel bruken av engelsk i messen føres stort sett bare i den katolske presse. Katolikkene har to, tre aviser av god kvalitet og en mengde mindre publikasjoner, tidsskrifter og blader.

— Grunnen til den store interessen blant ikke-katolikker?

— Den ekumeniske bevegelse er meget sterk i England. Videre er ikke engelskmennene kirkefremmede. Arbeiderbevegelsen for eksempel har ofte ledere som er praktiserende kristne. Wilson er medlem av en frikirke, og det finnes andre toppnavn i fagbevegelsen som er aktive katolikker, medlemmer av Church of England osv.

DAGENS DEBATT

Per Bang hører selv med sin norske frue og deres to barn til Beckenham katolske menighet. Menighetslivet i

LONDON"

KATOLSK MILJØ

England er kanskje på et felt anderledes enn hos oss, det finnes et usedvanlig livlig foreningsliv i social clubs. I London som i resten av øyriket danner nesten hver eneste yrkesgruppe sine egne klubber — det er klubber av lærere, journalister, blomsterelskere, barberere osv. Bang er selv medlem av den katolske presseklubben. En gang i måneden møtes medlemmene på en kro for å drikke øl og diskutere. Diskusjonen kan være livlig:

— Eventuelt snakk om ensrettethet og meningstvang blant katolikker blir meningsløst hvis du kommer i klubben vår en torsdag, sier han. — I det siste har tempoet i diskusjonene stadig blitt hissigere, de skyldes nok debatten om de to store sakene det katolske legfolk i England har diskutert de siste åtte—ti måneder, bomben og pillen.

— Vi forstår jo etterhvert at dette er stikkord i engelsk katolisisme for tiden. Har man ikke hatt noen sommerferie i debatten?

— Vel, akkurat nå er det rolig. Diskusjonen om Pillen er avblåst etter med kortvarige avbrytelser å ha pågått for fullt i over et halvt år.

— Hva er din mening?

FARLIG EKSPERIMENT

— Presidenten i det engelske legeforbund har nylig advart mot bruk av pillene før man kjenner noe til de langsiktige virkningene av dem. Jeg mener også at man ikke har lov til å eksperimentere med seg selv. På den annen side har diskusjonen om pillen utløst en bred diskusjon om Kirkens holdning til prevensjon overhodet og der er det meget delte meninger. Saken er satt på spissen i et par tilfeller.

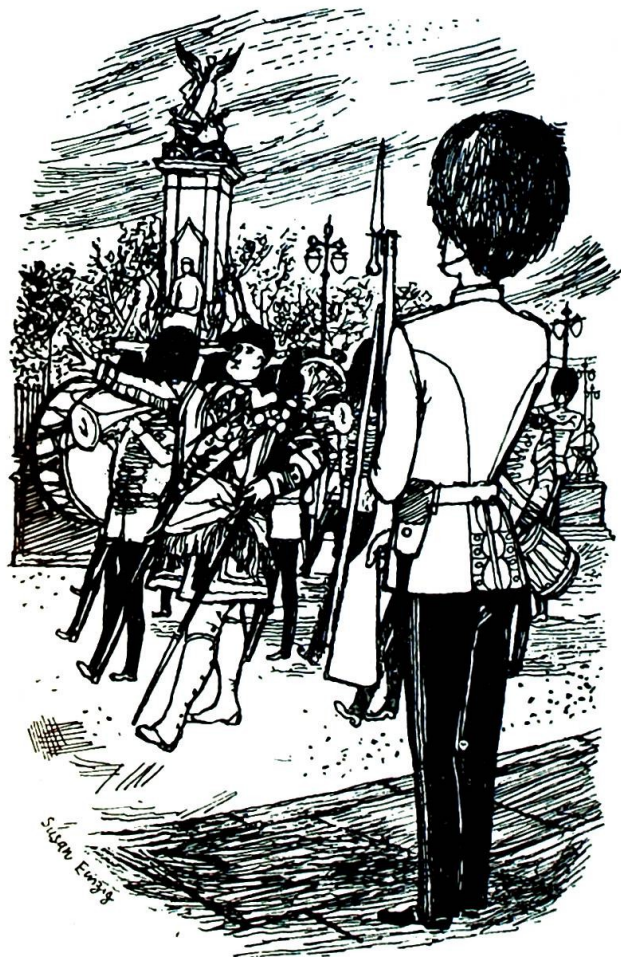
— Diskusjonen fikk sin start da en bok av en katolsk, amerikansk lege, *Tiden er inne*, ble offentliggjort. Hans utgangspunkt var at pillene er «en ny ting», prinsipielt går han inn for prevensjon i det hele tatt. I England har diskusjonen fått en slik fart og styrke at mange for deres vedkommende allerede har tatt en avgjørelse. Og de har stått åpent frem og sagt fra om det i debatten, i England undertegnes jo alle leserbrev med fullt navn og adresse.

— Hva med Bomben og diskusjonen om den?

— Blant katolikkene er det alle avskyninger av denne debatten også. Det finnes en engelsk general, knyttet til NATO, som er katolikk, andre katolikker går i protestttog mot bomben. Man har etterlyst et endelig standpunkt fra Kirkens side, og det arbeides for å få Konsilet engasjert. Personlig er jeg av den mening at bomben i det hele tatt ikke kan brukes, hverken til angrep eller i en gjengjeldelsesaksjon.

— Nå, la oss forlate disse stridsemnene. Treffer du mange kjente engelske katolikker?

— Jeg har spist lunsj med Graham Greene...

EN KIRKE I VEKST

Den katolske befolkning i Storbritannia er i løpet av siste 10-års periode steget fra 4 til 5,1 millioner, en økning som er betydelig mer markert enn stigningen for landet som helhet.

Det er 600 000 elever på katolske skoler i landet, og man regner med at det i løpet av 70-årene vil dreie seg om en million elever. Ett av hvert femte barn vil da gå på en katolsk skole.

I 1962 og 1963 var det henholdsvis 14 174 og 13 280 konversjoner.

Den katolske kirkes primas i Storbritannia er erkebiskop John C. Heenan.

KONSILET: FEM

DEN 14. SEPTEMBER BEGYNNER

Biskopene er samlet i Rom igjen etter lange reiser inn mot Kirkens «sentrum» fra fem verdensdeler. Den tredje sesjon av det annet Vatikankonsil åpnes den 14. i denne måned og vil etter foreliggende opplysninger antagelig pågå i åtte uker — etterfulgt av en fjerde sesjon engang i 1965.

Noen synes det går langsomt på Konsilet, andre forvirres av farten og retningen. Noen sier at det hittil ikke har skjedd noe som helst, andre påviser at beslutninger er tatt og delvis gjennomført allerede med stor besluttomhet. Og vi går nå inn i et avsnitt av dette Konsilet hvor det sannsynligvis vil bli foretatt en hel serie avstemninger om viktige emner. Ikke bare 500 millioner katolikker, men også millioner av ikke-katolikker, kristne og ikke-kristne, kommer til å lytte etter nyheter fra Rom i høst.

I sin første encyklika streket pave Paul rolig og enkelt opp bakgrunnen for det store arbeide som pågår og vil pågå i debatt, forskning, komitémøter og i plenum i Peterskirkens mektige rom. Den ajourføringen som skal finne sted kan ikke på noen måte komme til å berøre hverken forestillingene om den katolske kirkes vesen, eller dens grunnleggende struktur. Det er riktigere å bruke uttrykket ajourføring enn ordet reform. Kirken må utdype sin dialog med verden, en dialog som skal være tillitsfull og preget av

— Bevares. Av hvilken grunn?

— Vi var begge sultne... For å snakke alvor så var det Foreign Press som arrangerte et møte mellom noen utenlandske pressefolk og Greene. Han var uhyre charmerende. Forøvrig er han jo også av og til et uromoment for engelske katolikker. En gang skrev han et rasende brev i pressen mot at gatepikene ble jaget bort av politiet. Han talte sterkt imot at politiet skulle herse med voksne mennesker på den måten.

— Waugh, har du møtt ham?

— Nei, ingen møter Waugh. Men jeg leser ham flittig. Greene har forresten sagt om Waugh's prosa at det å lese den er som å ligge ved Middelhavet og se hvert eneste sandkorn på 25 meters dyp.

— Apropos, du har en spesiell forkjærlighet for det gamle Oslo?

— Oslo fra 1880 og oppover, forstår du, har vært en spennende og...

Fra 1964 til det forrige århundre og tilbake igjen, med Englandsbåten og en rask bil. Men litteraturen, i 10 år har han vært taus, har han sluttet å dikte?

— Av og til har det nok kommet små tanker om å skrive, men jeg har hittil alltid overvunnet fristelsen i siste øyeblikk. Jeg føler ikke noe press.

klokskap, klar og mild, en dialog som ikke må stå i veien for sannhetens forkynnelse.

Mandag innledes altså den tredje sesjonen, en sesjon som antagelig er grundigere og kanskje også mer praktisk forberedt enn de to foregående.

«Rammeprogrammet» for høstens arbeide omfatter fem utkast:

Konsilfedrene begynner øyensynlig med utkastet De Ecclesia, om Kirken. Det skal stemmes over de kapitler som allerede er gjennomgått og debattert, med rettelser og forbedringer. Så begynner diskusjonen om to nye kapitler, «om Kirkens eskatologiske karakter» og «om Maria, Guds mor».

Som punkt nr. 2 på programmet står diskusjonen om de omarbeidede kapitler i utkastet «biskopenes plikter» og avstemning igjen om de avsnitt som ble prøvet allerede ifjor høst.

Derefter behandles et schema om ekumenikken. Man vil antagelig drøfte to emner som ikke ble tatt med ifjor, nemlig spørsmålet om religionsfrihet og forholdet til jødene. Opprinnelig utgjorde disse emner to kapitler i selve utkastet, men de er nå tatt med bare i et tillegg i selve schemaet. Videre gjenstår avstemning om de tre første og forbedrede kapitler i samme utkast.

(Om den nye teksten om jødene har man bare fått positive uttalelser. Når det gjelder de ikke-katolske konfesjoner har man innført en skyldsbekjennelse i utkastets tekst. De kirkene som er skilt fra Rom kalles for «kirker» hvis de selv kaller seg det. Dermed fastslås ikke noe teologisk prinsipp, men man tilpasser uttrykkene til gjeldende sprogbruk. Utkastet taler altså ikke — slik som tidligere — om samfunn som har vokset frem av 1500-tallets reformasjon, men om «vesterlandske kirker og samfunn».)

SCHEMA 17 UTSETTES?

Som fjerde punkt står utkastet om «Guds åpenbaring». Dette schema ble som kjent forkastet i sin første form av Konsilet i november 1962. Det vil nå igjen bli diskutert og votert over i en helt ny, omarbeidet form.

Nr. 5 er så utkastet om «legmannsapostolatet». Det ble fremlagt summarisk i andre sesjon, og må nå gjennomgås og prøves.

Det er antagelig grunn til å regne med at utkastet om «Kirken i verden idag», også kalt schema 17, ikke vil bli behandlet av biskopene før i 1965. Kardinal König uttalte tidligere i år at man vil forsøke å gi en bred ramme som mulig for debatten om dette viktige utkast.

En rekke andre utkast er skåret ned. Det gjelder blant annet teksten om østkirkene, om misjonene, om ordnene, prestene og presteutdannelsen, om de katolske skoler og om ekteskapets sakrament. Det blir avstemning over disse tekstene, men neppe noen lengere diskusjon. Det kan hende det må gjøres en unntagelse for avsnittet om ekteskaps spørsmål, det

UTKAST KLARE

EN TREDJE SESJONEN

har vært debatt om fødselskontroll, de nye pillene osv. mange steder siste år, og det er ikke utenkelig at spørsmålene blir mer inngående drøftet på konsilet.

EN RASKERE ARBEIDSRYTME

For å gjennomføre programmet og for å forbedre Konsilets arbeidsrytme, har pave Paul gitt noen konkrete regler for disse kommende uker:

Hver biskop som vil tale i plenum må avlevere sin tale fem dager på forhånd til de fire moderatører paven har oppnevnt.

De fire moderatører skal kalle sammen de biskoper som har levert taler hvor samme mening kommer til uttrykk for at de kan bli enige om en talsmann. Mange diskusjoner har tidligere unødige trukket i langdrag.

Den som ikke overholder femdagers-fristen kan bare komme til orde hvis han kan fremlegge navn på 70 andre Konsil-fedre som han vil tale på vegne av.

Hele dette reglement gjelder også for kardinalene som inntil nå har hatt visse forrettigheter.

Uten tillatelse må det ikke omdeles skrifter i Konsilaulaen. Dette skjedde tidligere og ble skarpt kritisert.

ETT AV RESULTATENE

La oss se på et praktisk resultat av Konsilets arbeid hittil, et resultat av verdensomspennende betydning:

Siden det annet Vatikankonsils liturgikonstitusjon trådte i kraft den 16. februar i år, har man rundt omkring i verden gått igang med gjennomføringen av det liturgiske reformarbeidet. Først og fremst gjelder det innføringen av morsmål i store deler av messen, men mange steder er det nå mulighet til å bruke morsmålet under forvaltning av de øvrige sakramentene og i breviarlesningen.

I USA kan de første deler av messen, til og med trosbekjennelsen, feires på morsmålet. (Bestemmelsene gjelder ikke bare det engelske sprog, men også de øvrige sprog som tales av de forskjellige ameri-

kanske befolkningsgrupper.) Store deler av messen etter Credo kan også leses med morsmålet, og folkesproget kan anvendes ved de andre sakramenter. Biskopene kan gi tillatelse til de enkelte prester så de kan lese breviaret på et annet sprog enn latin.

Ved årsskiftet 1964—65 begynner de nye bestemmelser å gjelde i Kanada. Engelsk eller fransk kommer til å erstatte latinen i liturgien i omtrent samme utstrekning som i USA.

De katolske biskopene i England og Wales har besluttet å innføre engelsk i store deler av liturgien, spesielt i messen. Alt frem til Offerteriet skal foregå på engelsk, for den sentrale del av messen, fra Offerteriet til prestens kommunion, vil man foreløpig beholde latin. Men i de troendes kommunion og ved avslutningen av messen bruker man igjen engelsk. Ved utdelingen av de andre sakramenter, med unntagelse av presteavgivelsen, er ikke lenger latin foreskrevet, og prestene kan få tillatelse til å lese breviaret på sitt eget sprog.

IRLAND—CHILE—JAPAN—INDIA

De nye forordningene for Irland innebærer at engelsk vil bli brukt i en stor del av landet. I sydvest hvor det gamle irlandske sprog ennå er i bruk, vil latinen bli erstattet av gælisk. Innføringen av folkesproget har vakt diskusjon og gjennomføringen av forandringene har tatt lengere tid enn i mange andre land. Observatører regner det for sannsynlig at utsettelsene skyldes at spørsmålet om engelsk eller gælisk berører politiske forhold.

I Chile leser man nå ikke bare epistel og evangelium på spansk, men også trinnbønnen. Ifølge tidsskriftet «Teologia y Vida» har biskopene bedt Rom om å få tillatelse til å feire hele messen på spansk.

Indias biskoper har bare gitt tillatelse til bruk av folkesproget i stille messer. Latinen skal beholdes i høymesser, man mener at anvendelsen av folkesproget der vil medføre for store musikalske vanskeligheter.

Også i Japan har man begynt arbeidet med å «ajourføre» liturgien. I overensstemmelse med liturgikonstitusjonens ord om nasjonale tradisjoner og særdrag, er den vanlige knebøyning foran Alterets sakrament ersatt av den dype bøyning som i Japan er et uttrykk for respekt. Det blir også slutt på skikken med å bøye kne for biskopen og kysse hans ring, bortsett fra de steder hvor det er foreskrevet i liturgien.

Travelhet på Petersplassen igjen. Fra de fem verdensdeler: Den katolske kirkes tusentallige bispekollegium samles i konsil.

Katolsk Forum

Høstsemesteret åpner 22. sept.

Den 22. september åpner Dominikanernes Katolske Forum høstsemesteret med et foredrag om «Dag Hammarskjöld og hans Gud» ved pater Hallvard Rieber-Mohn. Den tidligere FN-generalsekretæren, som omkom ved en tragisk og aldri oppklart flyulykke i Kongo, efterlot seg et merkelig manuskript — en «sjelens dagbok» som skulle offentliggjøres etter hans død og «gjøre klar hvem han var». Og «Vägmärken», som boken kom til å hete, er en meget fengslende rapport fra et sinns søken etter Gud. Fengslende er også den debatt den har vakt tillive, ikke minst fordi den belyser hele vår kultur-situasjon i Norden.

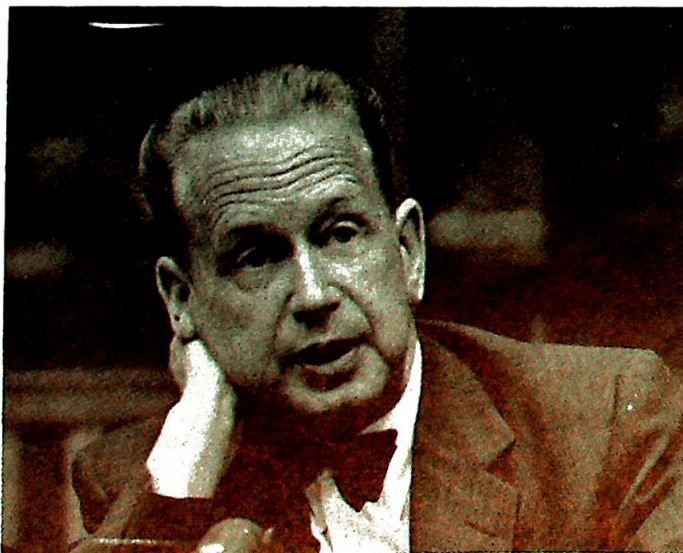
(Såvel Hammarskjöld's «Veimerker» som Sven Stolpe's studie «Dag Hammarskjöld's åndelige vei» utkommer i høst i norsk oversettelse på Cappelen's forlag.)

Den 29. september taler journalist Jahn Otto Johansen om «Den anti-religiøse kampanje i Sovjet-Unionen». Kampen mot religionen i Russland er jo igjen skjerpet, og det i en grad som har vakt uro på kristent og jødisk hold i Vesten. Mange spør seg hvilke utslag denne kampanjen egentlig gir seg, og hvorfor det kommunistiske regimet fremdeles anser religionen som en fiende det må bekjempe. Jahn Otto Johansen, som har en særlig god innsikt i Øst-europeiske forhold, tar disse motivene opp til behandling i sitt foredrag.

I oktober taler pater Finn Thorn om «Fra mot-reformasjon til med-reformasjon». Økumenismens gjen-nembrudd i den katolske kirke betyr at «Mot-reformasjonen's lange epoke er under avvikling, og en ny innstilling til de andre kirkesamfunn gjør seg gjeldende. Pater Thorn kommer særlig inn på de konsekvenser dette vil kunne få for en rettferdig og positiv vurdering av Den norske kirke.

Pater W. Hertman O.F.M. taler om «Nestekjærlighetens økumenisme» — de mange utslag vår tid ser av en ny «medmenneskelighet», et nytt og ekte medansvar for de nødstedte, i det 20. århundres kristne mentalitet.

Ellers rommer programmet et foredrag av pater Albert Raulin om «Nye signaler i den katolske vur-

Dag Hammarskjöld — sky mens han levet, åpenhjertig efter sin død.

BLIKK på TIDEN

HØYRØSTET MINDRETALL

■ Sverige er jo oss norske underlig nært og underlig fjernt på samme tid — vårt forhold til «storebror-landet» er meget sammensatt, oppblandet som det er med både beundring og misunnelse, mindreverdsfølelse og individualistisk selvbevissthet. Og hva de religiøse og kirkelige forhold angår er forskjellene svært så påtagelige. Svensk kristendom må i dag gjøre front mot en ateisme av et omfang og en aggressivitet som er ukjent i Norge. At svensk protestantisme til gjengjeld har en og annen representant og leder som kan føre et myndigere ord en hva vi ofte hører på hjemlige kirketomter, fikk hundretusener av TV-seere i de nordiske land inntrykk av gjennom en interessant debatt mellom bisper og journalister nylig, der den lutherske biskopen av Karlstad, Borgenstierna, gjorde et klart og sympatisk inntrykk.

I en kronikk i «Morgenposten» (1. august), gir ellers forfatteren Sven Stolpe en fort og skarp skisse av situasjonen, i forbindelse med utsendelsen av et par ateistiske skrifter — «Kun-

dering av barnebegrensningen?». En rekke innlegg fra katolsk hold har, særlig i Vest-Europa og USA, med rette eller urette, gitt det inntrykk at den katolske kirkes holdning til barnebegrensningen i den senere tid har vært i ferd med å undergå vesentlige forandringer. Interessen har ofte, noe for begrenset, konsentrert seg om den såkalte «pille». Blir denne godkjent eller ikke? Noen ser positivt på den «oppmykning» av Kirkens vurdering som synes å finne sted, andre er urolige eller skeptiske overfor denne utvikling. Det viktigste, inntil en avgjørende kirkelig uttalelse foreligger, må være å presisere hva som egentlig har funnet sted i katolsk moralteologi, hva dette spørsmålet angår. Pater Raulin's foredrag vil være en saklig informasjon om nettopp det.

Senere på høsten taler pater H. Rieber-Mohn igjen om «Paul Claudel's «Middagshøyde» («Partage de midi») — et drama om menneskers kjærlighet». Det er en teaterbegivenhet av første rang når Oslo Nye Teater i denne sesong tar opp dette hovedverket av den store franske, katolske dikteren, i Claes Gill's oversettelse, og med Liv Strømsted og Espen Skjønberg i ledende roller. Claudel er en av «de store uoppførte» i norsk teaterliv, og forestillingen gir en anledning til et foredrag om dikteren og hans verk.

Semesteret avsluttes 3. november med en kirkekoncert, under ledelse av St. Dominikus Kirkes organist pater Thoralf Norheim. Øvrige medvirkende og program for konserten vil bli kjentgjort senere.

«Der Stellvertreter» på norsk

I november sender Cappelen's Forlag ut Rolf Hochhuth's meget omstridte anklage-drama mot pave Pius XII — «Der Stellvertreter» (Stedfortrederen) — i norsk oversettelse. Dramaet ble omtalt i «St. Olav» nr. 20 i fjor, og drøftet i et foredrag i Katolsk Forum høsten 1963.

Tidsskriftet «Syn og Segn» bringer i sitt septemhernr. i år en artikkel om Pius XII.s faktiske holdning til jødeforfølgelsen, ved pater H. Rieber-Mohn.

sten å vekke forargelse» og «Ateistens håndbok» — i Uppsala-professoren Ingemar Hedenius' redaksjon:

«Disse to bøker er karakteristisk for en meget aggressiv minoritet i Sverige som for enhver pris vil komme kristen tro tillivs. En navneinnsamling til forsvar for kristendommen i skolen fikk nylig i Sverige langt over to millioner navnetrekk. Hvis en folkeavstemning skulle avholdes for å avgjøre om folket vil at Sverige skal ha en kristen kultur eller ikke, vil jeg anta at resultatet ville bli omkring 80 % for kristendom og 20% imot. Det finnes dog eksperter som regner med helt andre tall og anser at antallet aktive ateister i landet ikke overstiger et par hundre tusen, mest unge studenter og «Dagens Nyheter»s lesere.

Det ville være av meget stor betydning om man snart kunne sette igang en slik folkeavstemning, for i den svenske riksdag finnes for tiden ingen adekvat representasjon for landets kristne velgermasser. Hvis vår skole i vesentlig grad skulle avkristnes, beror dette på stor frekktet av en latterlig svak minoritet, som i øyeblikket har alle Stockholms store aviser bak seg — til og med «Svenska Dagbladet» har begynt å trykke artikler av dette slag. Med stor glede erfarer man at svenske biskoper og andre nå har krevd klar beskjed av de politiske partiene hvordan de stiller seg til kristendoms-spørsmålet.

Noen grunn til uro finnes altså neppe — på lengre sikt. Minoriteten har akkurat nå en chance, som de har full formell rett til å utnytte, og det kan selvfølgelig ikke skade dels å høre de ateistiske argumenter, dels i nærbylde å få studere de typiske nevrososer som ligger bakom de fleste av disse, dels å få se den moralske oppløsning i landets yngre generasjoner, som er en direkte og påvisbar følge av den voldsomme agitasjon for normløshet og promiskuitet i våre største aviser. Nihilismen fortærer før eller senere seg selv — i kaos kan til slutt ingen leve. Svenske kristne kan med full tillit avvente utviklingen — om noen år er dette minoritetstrykk, denne avis-terror og denne snobbete promiskuitetsmoral et skremmende minne».

Det er unektelig rene ord for pengene!

TILBAKE FRA ROM

■ Monsignore Peter Schindler er nå, skriver vår danske kollega «Katolsk Ugeblad» (28. august), vendt tilbake til Danmark efter 19 år i Rom, for å bosette seg i en villa på Frederiksberg («— den skal indrettes som en gammel præstegård på landet med merskumpiber og det hele») Den 72-årige prest og forfatter vil nå redigere siste bind av sine erindringer, som vi såmenn avventer med spenning, og skrive en bok om den muntre og eigode helgen St. Filip Neri, en reformator med smil på leben. Det skulle kunne bli hans beste, og en fulltreffer i dette Norden hvor fromhet og humor ikke inngår påfallende mange legeringer.

Mgr. Schindler er blitt intervjuet på kryss og tvers efter hjemkomsten. «Kristeligt Dagblad» i København (i parentes bemerket kanskje den eneste gode markert kristelige dagavis i Norden) har stilt ham spørsmålet: «Er oppgaven idag å stå sammen mot sekulariseringen, bortfallet av det religiøse instinkt, forpøblingen, eller er den å verve konvertitter fra hverandre?» Schindler svarer:

«— Begge deler. Finner noen større verdier i en kirke enn i en annen, hvem i allverden skulle så forby vedkommende

å konvertere? Men det er noe annet enn proselytt-makeri og propaganda.

— Vatikanet har også åpnet et kontor for samtale med andre religioner?

— Ja, vi må lære å behandle hverandre som eksisterende faktorer. Vi må inn på en høflig omgangstone — den er meget kristelig. Vi må spørre den annen part: Hvordan er dere, når dere er hos dere selv? Svaret skal mottas uten at en avgir en verdidom. Vi skal ikke kaste uviljens atombomber mot hverandre, men fra katolsk side vil vi gjerne understreke, at protestantismen jo ikke er noen entydig størrelse. Den er blitt et oppsamlings-begrep for alt mellom to ytterligheter: Hedenskap og katolisisme.»

Overfor det danske Kristeligt Pressebureau kommer Schindler ellers inn på konsilet — ikke det nåværende, men det neste! Alderen synes med andre ord ikke å hindre ham i fremtidsvyer:

«— Det sittende konsil kan nemlig ikke rekke mer enn å fastslå visse hovedpunkter, trekke opp de store linjer, hvilket vil medføre en viss uro i kirkelivet — som jo enhver fornyelse medfører uro i organismen. Først når det nye er trengt helt ut i Kirkens ytterste forgreninger og blodkar, de lokale menighetene, kan en se hva som har blivende betydning og hva som er øyeblikksbestemt i alt dette nye. Først det tredje konsil kan legge opp en roligere retning.

— Og når kommer dette 3. konsil?»

— Antagelig om en menneskealder, fordi en del av det nyes motstandere først må avgå ved døden på grunn av alderdoms-svekkelse...

— Da pave Johannes XXIII kunngjorde sine hensikter kalte De det i en meget omtalt artikkel for «tøbruddet i Vatikanet».

— Ja, og jeg fastholder uttrykket — det ser til og med ut til at «tøbruddet» er gått over i et helt vårvær...»

NÆR BLINKEN

■ I «Aftenposten» (morgennr. 31. august) har journalist Hans Vatne nylig tegnet et fort og morsomt skisse-portrett av den mangfoldige, stridbare, intelligente og meget kirkefiendtlige svenske professoren Herbert Tingsten, som mange vil huske fra livlige fjernsynsdebatter, blant annet om Stat og Kirke. Her kommer Vatne også inn på Tingstens velkjente og noe larmende ateisme, og forsyner den med en randbemerkning som røber adskillig velplasert skepsis og menneskekunnskap.

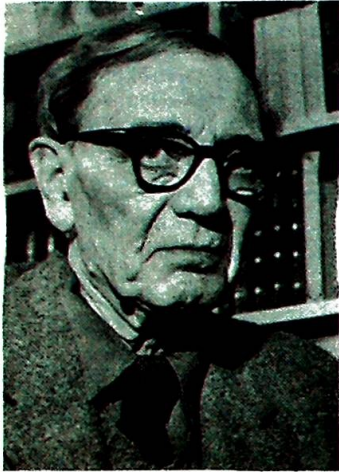
«Han kaller seg selv ateist og nihilist. «Nihilismen, det ord, med vilket jeg brukar beteckna den mest permanenta av mine föreställningar», skriver han, og lar Nordisk Familjebok stå for definisjonen: «Et fullständigt förnekande av de moralske värdenas, respektive religionens giltighet». «Ungefär så har jag menat», sier Tingsten. Og det er jo greit. Folk må ha lov til å tro, og la være å tro, men det er bare det at Tingsten ikke er helt overbevisende denne gang. Han er så opptatt av å fortelle alle som vil høre på at han er ateist at man så smått begynner å lure på om det er ugler i mosen. En høyt begavet mann som Tingsten blir merkelig og uvant enkel når han nærmer seg «religiösa frågor». Han beveger seg gjerne på stadier som andre — langt mindre oppvakte mennesker — forlater i gymnasietiden. Kristendommen er både tøvete og umenneskelig — fordi enkelte prestemenn i Tingstens nærvær har dømt udopte barn til evig fortapelse. Og når han så har gjennomført både prester og folke og kirke og Vårherre med sine piler — og den som rammes av Tingstens piler er jo å betrakte så godt som død — løfter han høyre hånd opp foran brystet og slår fast: Jeg er ateist! Man fristes til å trekke frem en definisjon av den katolske filosof Jacques Maritain, som sier at ateister i virkeligheten ofte er pseudo-ateister, «som tror at de ikke tror på Gud, men som i virkeligheten ubevisst tror på ham, fordi den Gud hvis eksistens de benekter, slett ikke er Gud, men noe annet». Tingsten vil protestere, men han vil like formuleringen.»

Det er visst temmelig nær blinken.

Frater Candidus.

LITTERATUR

Tidsskrifter

Helge Krog — gjenstand for et helt spesialnummer.

Et par-tre tidsskrifter har trøstet oss i høstregnet. Det nynorske «SYN OG SEGN» er vanligvis allsidig og spenstig i sitt stoffvalg. I nr. 6 i år tar den svenskfødte fil. kand. *Siv Kirsten Andersson* for seg striden omkring tyskeren Rolf Hochhuths «Der Stellvertreter», i artikkelen «Guds varamann». Den er et hederlig forsøk på å skille rett og galt i en av etterkrigstidens mest innbitte og omfattende debatter; med en sympatisk vilje til åpen objektivitet lytter hun til de vilt uenige meninger om dramaet. Noen vil måtte synes, og forhåpentlig gjelder det ikke bare katolske lesere, at hun nærmest går utenom, eller for lettfotet forbi den uhyrlige menneskebehandling dette dramaet gjør seg skyldig i, ved å anklage en navngitt historisk person for medskyld i bunnløse tragedier — i diktet form. Debatten vil nok, og bør her fortsette. Også i «Syn og Segn».

«FOSSEGRIMEN» er et tidsskrift hvis navn bærer tankene i retning av folkehøyskole og nasjonalromantikk — intet kunne være galere. På den skrinne tidsskriftjorden i Norge er det visst den mest knallrøde valmuen i landskapet — her lagres en del ny og adskillige deler gammel, velbrukt radikalisme. Som i hefte 2 i år, et spesialnummer med stoff av og om *Helge Krog*. «Talemåtene, hykleriet, det uekte og uklære føleriet — sentimentaliteten i reaksjonens ånd og vesen var det han ville hudflette», skriver redaktøren *Torolv Solheim* i et ikke særlig inspirert forord. Og det er jo sant — bare at det ikke krever et ekstra sett briller å se at disse sider ved arvesynden da vitterlig er vel og jevnt fordelt både til venstre og høyre i registeret.

Krog var en sjørøvernatur, uvøren i hugget og med et prektig kamphumør. Lappen over det ene øyet manglet heller ikke: Han så bare det som huet ham, og denne ungdommelige evne til innett og tidsbesparende ensidighet bevarte han helt opp i de grå lokkers alder, fordi han upåvirkelig forvekslet den med «radikalisme». Noen omvurderinger av betydning øyner en ikke i det han skrev, selv ikke etter et tidsskifte som den annen verdenskrig. Her var han den konservative blant våre venstre-intellektuelle, stivnet i noe som man måtte være i høy grad meningsfelle (eller festtaler) for å kalle «troskap». Han var 30-årene personlig — det fikk etterhvert en strengt historisk interesse.

Noen tekster av Krog — enkelte tidligere upubliserte — leser en ikke desto mindre med utbytte, særlig på grunn av deres kvikke vidd og opplagte form: En betraktning over jour-

nalistikken i Oslo-avisene er elegant pamfletteri, og i en omtale av litteraturkritikken spiller han ut for fullt sin uvanlige dose ironi.

I en minneartikkel erklærer den ennå ganske unge forfatteren *Helge Hagerup* at vi «er blitt så fordømt sløve», og at denne radikalerens sløvhed idag er et forræderi mot Helge Krog. Det er visst et unødige og noe anstrengt skriftemål — har han da aldri sammenlignet saklighetsevnen og debattnivået i sitt forbildes glanstid med hva hans egen generasjon tenker og sier om problemene? Krog og hans samtidige står seg avgjort ikke godt i den sammenligningen.

I en artikkel om «Arbeiderbevegelsen og kristendommen» gir forøvrig forfatteren *Finn Havrevold* oss ganske ubedt et prektig eksempel på dette fortsatte skinnliv — førkrigs-«radikalismen» pustende og pesende i jernlungens automatiske rytme. Hvor Krog var krigersk og kampglad, er Havrevold bare sur, når det gjelder kirke og kristendom. Og hvor Krogs form lett dekket over både usaklige heksekunster og tynn lesning på området, blir disippelen stående sint og bar. Med reumatiske argumenter fra Spencers og Häckels tid, som om intet var tenkt og skrevet, intet sagt og hendt på to menneskealdre, er det vi skal belæres.

«Den kristne moralen er en plump appell til den enkleste egeninteresse, begrunnet i løfter om belønning og trusler om straff», skriver Havrevold i sin ikke akkurat nyanserike fremstilling. Arbeiderbevegelsen, skriver han, må «av hele sin makt bekjempe kristendommen. Så lenge arbeidernes tenkesett ennå grumses av kristne forestillinger, er arbeiderbevegelsen betent i selve sin rot.» Og som en høyst tvilsom aforisme: «Sosialisme og kristendom er som ild og vann. Kommer de sammen, må ilden slukne eller vannet fordampe». Mon ikke en morsommere mann — Helge Krog for eksempel — kunne ha tenkt seg en tredje, og faktisk inntruffet løsning: At på denne ild putrer og koker da tilsynelatende vannet lystig, i en ennå ikke helt kraftløs suppe: Statskirkelighetens merkelige, men sympotomisk seiglivede kompromiss. . .

«MINERVAS KVARTALSSKRIFT» har nylig sendt ut ett av sine beste nummer, hvilket sier ikke så lite. Vil en muntres, er der en meget underfundig og fornøylig artikkel av professor *Johan Torgersen* om en liten side ved et stort geni: Henrik Wergeland for høyesterett — for en bagatell. Det er en stortartet studie i ur-norsk kringel og retthaveri.

Men ellers fester vi oss særlig ved to utmerkede situasjonsanalyser, «Universalisme og provinsialisme i norsk kirkeliv» av universitetsstipendiat *Inge Lønning* og «Norsk kultur i provinsialismens tegn?» av magister *Lars Roar Langslet*.

Sistnevnte går ikke villig inn på klagen om at vårt åndsliv skulle være så provinsielt:

«Målt mot de land det er naturlig å sammenligne oss med, fortjener neppe norsk kultur uten videre å bli stillet i skammekroken. Sin kvantitative begrensning til tross er dagens norske kulturliv mangesidig og kontrastrikt, med rom for vidt forskjellige grupperinger, og med forholdsvis fruktbar kontakt mellom grupperingene. Når man fra dette U l t i m a T h u l e betrakter kulturdebatten i våre naboland Sverige og Danmark, kan man endog få inntrykk av at åndslivet i en viss forstand er mer ensidig, mindre kontrastfylt der. Et synsbedrag? Muligens. Men den radikale ortodoksi som stort sett synes å dominere den svenske og danske kulturdebatt idag, den gjør seg ikke i samme grad gjeldende i Norge. Vi har ingen «common creed» for åndseliten; vi har en venstre-intelligentia og en høyre-intelligentia, vi har sterkt personlige farvevarianter fra Alf

Larsen til Torborg Nedreaas, vi har Kirkeakademi-intellektuelle, katolske intellektuelle og antroposofiske intellektuelle, humanetikere og humanistiske sentimentalister. Ingen har makt til å utøve diktatur, alle har muligheter for å gjøre seg gjeldende. Denne variasjonsbredden bidrar ikke alltid til å gjøre debatten bedre (tvertimot hender det visst oftere at norske debattanter taler forbi hverandre); men for kulturmiljøet som helhet er den utvilsomt av stor betydning.

Et særlig trekk fortjener å bli understreket: Norge er av historie et filosofi-løst land. Og man kunne si om filosofien i et kulturmiljø hva Sigrid Undset sa om dogmene i kirken: De fungerer som en slags indre-sekretoriske kjertler; uten dem eser kroppen ut av dødt fett — private særmeninger og ulne bekjennelser.»

En tilsvarende vilje og evne til klartenkt status finner en hos Inge Lønning. For den som ønsker et nyanserikt bilde av norsk kristenlivs ytterst sammensatte virkelighet er hans artikkel et funn, med mange skarpslepte iakttagelser. Som når han skriver:

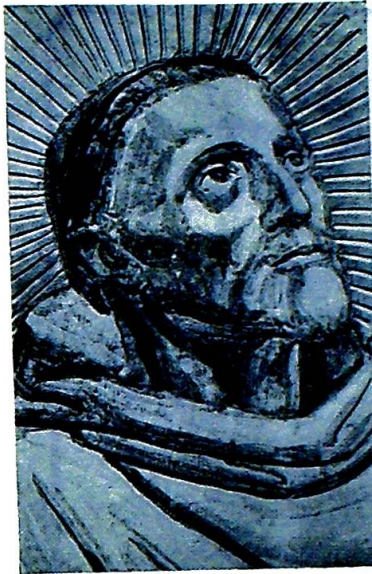
«Det lar seg ikke benekte at vekkelsesbevegelsene, etter hvert som de er gått over i organisasjonsstadiet, under teologisk formynderskap, har hatt vanskelig for å unngå tradisjonalsismens fare. Troskap mot den fedrene overlevering, mot «det som Gud har vedkjent seg», synes i mange tilfelle å nærme seg til en absolutt og udiskutabel verdi. Den spesielle forkynnelse, den spesielle livsstil, de spesielle arbeidsmetoder og organisasjonsformer som brøt igjennom med de første vekkelsesbevegelser, og som i en gitt situasjon var i stand til å omforme hele folkelivet, er blitt løsrevet fra sin historiske sammenheng og gjort til en almengyldig form som alle fenomener i kirkelivet i all fremtid skal bedømmes ut fra. Der er etablert en «linje» som for all pris må følges.

At dette må føre til alvorlige konflikter, ettersom omgivelsene, både de «kirkelige» og de «ukirkelige», forandres, er ganske innlysende. Det tragiske ved provinsialismen ligger jo nettopp i at den har tvunget seg selv inn i en posisjon hvor den er nødt til å postulere at omgivelsene er og forblir de samme som de alltid har vært. Sin egen uforanderlighet kan man bare bevare under den forutsetning at man er omgitt av uforanderlighet.

Karakteristisk kommer holdningen til uttrykk i den aktuelle situasjon i kommentarene til de nye strømninger innenfor Den romersk-katolske kirke. Mens de lutherske kirker jevnt over har gitt uttrykk for en forsiktig avventende optimisme (så også på mer «offisielt» teologisk hold i Norge), falt dommen fra ledende hold innen den organiserte legmannsbevegelse her hjemme allerede lenge før konsilets første sesjon hadde trådt sammen: Den katolske kirke var, er og blir evangeliets fiende, som man under ingen omstendigheter må gjøre seg noen forhåpninger om å kunne komme på talefot med. Ganske følgeriktig protesteres der også energisk fra samme hold mot at Det lutherske verdensforbund oppretter et institutt for studium av katolsk teologi; den eneste forsvarlige holdning vis-à-vis Roma er den konsekvent gjennomførte isolasjon.»

Inge Lønning advarer nå ellers inntrengende mot å la seg imponere av «radikalismens tradisjonelle mørkemannsbilde av norsk legmannskristendom», som er en usann, uforstående karikatur:

«Den skjebnesvangre fare i den folkelige vekkelseskristendom ligger jo ikke i dens alvor, dens ensidighet, dens konsentrasjon om «det ene nødvendige». Kirkelig sett er det dens styrke. Faren ligger i at dette, som i den opprinnelige situasjon betydde en mektig frigjøring, tenderer i retning av å objektiviseres og bli til tid- og stedløse opplevelsese- og livsmønstre. Den konsentrasjon som var uttrykk for kristen fri-

Bøker til San Damiano

Frans av Assisi — som den danske malerinnen Birgitte West har sett ham.

Mange er de nordboer som hvert år besøker Assisi og — uansett bakgrunn og innstilling — opplever et møte med Frans av Assisi og hans verden. Munkene i San Damiano, som stadig har vist seg særlig vennlige og forekommende, planlegger en utvidelse av sitt kloster, omfattende også en liten gjestefløy der skandinaviske besøkende vil få en særlig anledning til å ta opphold under sitt Assisi-besøk.

Fransiskanerpateren Ginepro Gagliardi har i den anledning fortalt venner i Norge at han gjerne ville kunne by nordboere et lite, men godt utvalg religiøs litteratur på de nordiske sprog, under oppholdet. «St. Olav» formidler gjerne hans anmodning om at lesere som kunne ha en og annen god bok å unnvære, gir den til det gode formål. Av interesse er altså religiøse bøker av god kvalitet og i god stand — alt som måtte angå den hellige Frans selv og hans orden er selvsagt særlig velkomment.

Bøkene kan sendes eller innleveres til «St. Olav»s redaksjon, Neubergrgt. 15, Oslo 3 — merket «ASSISI». Vi sørger så for videreforsendelsen — som en takk til et sted hvor vi har hentet mye inspirasjon og glede!

gjøring, blir gjennom psykologisering og moralisering til det motsatte. Vekkelseskristendommen blir, paradoksalt nok, den sikreste garanti mot vekkelse.

Det er her, i brytningen mellom disse tendenser, det egentlige problem ligger. Derfor kan aldri radikalismens kritikk av den «sneversynte» mørkemannskristendom ramme. For skal man først måle med den målestokk, tør det vise seg at de «sneversynte» pietister på Vestlandet i mange henseender har hatt og har en vel så vid horisont som mang en radikal litterat. At de, nettopp i kraft av sin ensidighet og sin konsentrasjon om det ene nødvendige, kom til å gjøre en innsats for løsningsen av kulturoppgaver som andre hadde for vid horisont til å få øye på. Det er sannelig ikke for tidlig at man idag, etter gode hundre år, begynner å begripe en liten smule av den innsats norsk misjon har ydet — også i kulturell henseende.

Dette skal ikke være sagt for å avvise all kritikk mot norsk pietisme for kulturredsel som ubegrunnet. Å henvise til misjonen som forsvar for sin mangel på forhold til teater, film, litteratur, vitenskap gir selvfølgelig ingen som helst mening.»

Det er ikke de eneste høyst lesverdige bidragene til det 140 sider tykke heftet.

R. M.

over til.

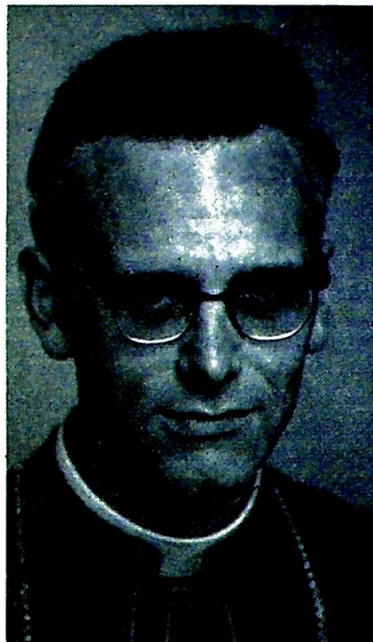
- det tennes ikke maken !

VÅR PRIMSTAV

MATHEUSMESSE, 21. september. St. Matheus, apostel og evangelist. Han var skattekrever (tolder) i Kapernaum, og innbød Jesus og disiplene til gjestebud sammen med toldere og syndere. Senere skrev han evangeliet, og hans dag er derfor undertiden merket med en bok. Han dro til Etiopia og omvendte kongen og dronningen og hele folket til den sanne tro. Men kongen døde og ble fulgt av sin bror; den nye konge ville ta til ekte den yngste prinsesse som ikke ville ha ham, fordi hun hadde viet sin jomfrudom til Herren. Den nye konge ble rasende på apostelen, og lot den hellige mann drepe foran alteret med en øks. Derfor er dagens merke en øks. Dette er blitt oppfattet slik at nå skal løvforet hugges for vinteren.

MIKKELSMESSE, 29. september. St. Michael, erkeengel. Han fører de himmelske hærskarer i kamp mot helvedes makter. Etter en legende veier han de dødes sjeler i himmelen. Derfor var tegnet en vekt, men dette er forstått slik at det betyr markensdag. — Mange folk kom sammen på de store messedager, og da ble også handelsstevner holdt. På det vis er «messe» også blitt navn på visse store markeder. — På vår stav er vekten blitt til en armbrøst (bue).

FINNLAND FÅR HJELPEBISKOP

Den nye hjelpebiskop i Helsingfors.

Som tidligere meddelt i «St. Olav» har paven utnevnt pater *Paul Verschuren* til hjelpebiskop av Helsingfors, med rett til å etterfølge biskop *G. Cobben* i embedet. Den nye biskop ble vigslert av Mgr. Cobben, assistert av biskop *de Vet* av Breda (Nederland) og biskop *John Taylor* (Stockholm), i St. Henrikskirken i Helsingfors 16. august. Tilstede var også biskop *Th. Suhr* fra København, biskop *John Gran* fra Oslo og biskop *Johs. Rùth* fra Trondheim.

Biskop Paulus Michael Verschuren er født i 1925 i Breda, der hans foreldre ennå lever. Den ny-utnevnte 39-årige biskopen fullførte sine gymnasieår i Jesu Hjerteprestenes apostoliske skole i byen Bergen og Zoom, trådte i 1943 inn i kongregasjonens novisiat og studerte filosofi og teologi ved seminarene i Liesbosch og Nijmegen. Han ble presteviet i 1950, fortsatte sine studier i Rom, der han først i dominikanernes universitet «Angelicum», senere ved Lateran-universitetet, fullførte et doktorat i kirkerett. Etter å ha undervist i bibelvitenskap og vært novisemester i England, vendte han tilbake til Nederland, hvor han underviste i moralteologi ved et presteseminar i Nijmegen, og samtidig leste jus ved byens katolske universitet. Siden 1961 har han vært rektor for sin kongregasjonens internasjonale kollegium i Rom.

Den ny-utnevnte biskopen kom i sommer til Finland og begynte straks å lære seg finsk — han har også tidligere besøkt landet. Foruten sitt morsmål taler han flytende fransk, tysk, engelsk og italiensk.

Gjennom «St. Olav» ønsker norske katolikker biskop Verschuren en lang og lykkelig gjerning blant våre finske trosfeller.

NÅ BEGYNNER TIDEN FOR LYS!

St. Ursulalysene gir et vakkert rødt skinn og brenner lenge:

24 timers kr. 1.— + glass kr. 4.—
8 timers kr. 0.50 + glass kr. 4.—

24 timers med ståmpel kl. 12.—, med hengeampel kr. 14.—
Alterlys (med bivoks) i mange størrelser.

Vi sender også pr. post.

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersgt. 5, Oslo 1. Tlf. 42 31 70

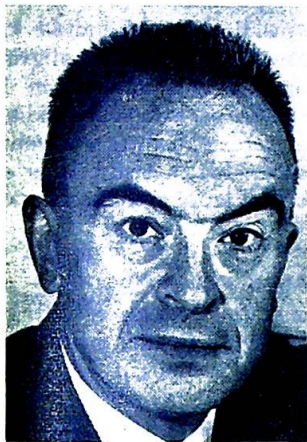
Landets største spesialforretning innen røntgen og elektromedisin

AKSJESELSKAPET ELEKTROMED

OSLO • BERGEN • TRONDHEIM • STAVANGER • TROMSØ • KRISTIANSAND

105

HELSEDIREKTØREN SVARER

Helsedirektor Karl Evang har sendt «St. Olav» et utførlig svar, der han sterkt bestrider vår omtale i forrige nr. av de private sykehus' stilling. Hans manuskript er kommet redaksjonen i hende så vidt sent, at det av tekniske grunner først kan bli offentliggjort i det kommende nummer av bladet. De spørsmål som dr. Evang berører er så vidt viktige og selve saken er av en så på-

trengende og vital betydning for både våre søster-kongregasjoner og for andre private sykehus-instanser, at vi regner med å komme grundig tilbake til saken i «St. Olav» nr. 18, som utkommer den 26. september.

KATOLSK STUDENTLAG

har bedt oss meddele følgende: Den 27. september 1939 ble Katolsk Studentlag stiftet i Oslo. På generalforsamlingen den 1. juni i år var det enighet om å feire jubileet med en enkel sammenkomst, og en arrangementskomité ble samtidig valgt.

Da mange av Studentlagets medlemmer gjennom årene har forandret bopel, mangler man en del adresser, særlig for tidligere medlemmer. Komitéen on-

sker imidlertid at flest mulig skal bli kjent med at jubileet blir markert på årsdagen og innbyr alle tidligere og nåværende medlemmer.

Jubileet blir feiret søndag den 27. september kl. 19.30 i Selskapslokalene, Josefinesgt. 16. Kuvertpris kr. 25.—. Påmelding og innbetaling skjer til komitéens formann André Bongard, Bragevn. 4A, Oslo 3 (telefon 60 17 84) innen 19. ds.

Enda en gang

må vi få be om innbetaling av kontingent for i år!

Vi har gått gjennom abonnentlisten og mange står ubetalt.

Innenl. kr. 20.—, utl. kr. 24.—. Postgiro 153 21, bankgiro 3965/163.

St. Olavs eksp., Akersv. 5, Oslo 1.
Tlf. 42 31 70

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden Kloster	}	Oslo
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet	}	Arendal
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Bergen
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Hammerfest
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.	}	Lillestrøm
St. Mikael's Kirke		
St. Mikael's Prestegård	}	Tromsø
St. Theresia kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Trondheim
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeth Hosp.	}	Tønsberg
Vår Frue Kirke		
Bispegården		
St. Olavs Kirke, Bispegården	}	Trondheim
St. Olavs kirke		
St. Olavs Prestegård	}	Tønsberg
St. Olavs Klinikk		

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 41 79 80

KRISTIANSAND S.

TAPET OG KUNST

ARTIKLER

Kristiansand S.

Tollbodgt. 15 A

Telefon 23 930

ALT I SKILT

Elektro-teknikk
Industri - Militær
Skip - Sykehus
Reklame - Varemesse

Gravør Trygve Køhn

Kristiansand S.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 16. september: Andakt i St. Josephs Kapell kl. 19.30.

Deretter somvær i foreningslokalet. Fru Bergvall holder foredrag med lysbilder om «En reise gjennom Det hellige land».

Alle katolske damer er velkommen.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68.

Kontortid 12—13 hver dag unntatt lørdag.

LEGMANNSRÅDET

OSLO KATOLSKE BISPEØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prospekt.
P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv. 5, Oslo.

UTLANDET

BISKOP RÜTHS JUBILEUM

Biskop Johannes Rùth, den apostoliske vikar for Mellom-Norge feiret den 29. og den 30. august i sin hjemby i Westervald sitt 40 års jubileum som prest og sitt 10 års jubileum som biskop. Blant de tallrike gjester ved jubileet var også biskop Rùths bysbarn, biskop dr. Joseph Höffner, Münster.

STUDENTLAGET

Katolsk Studentlags styre i året som kommer er: Berit Dahl, formann; Nils Heyerdahl, nestformann; Wenche-Helene Dedekam Sand, sekretær; og Lorentz Klüver, kasserer. Suppleanter er Enrico Klausberger og Maria Giæver.

Lagets geistlige rådgiver er fra og med dette semesteret pater Ellert Dahl O.P.

KENNEDY-PRIS

Chicago — Det katolske «Råd for samarbeide mellom rasene» har tildelt pastor Martin Luther King «John F. Kennedy-prisen» for 1964. (KNA)

PAVENS INDIA-REISE

New Dehli. — Ifølge en melding fra det indiske katolske nyhetsbyrå CNI kommer pave Paul VI sannsynligvis til å motta innbydelsen fra den indiske statspresident dr. Radhakrishnan til å besøke India. Paven vil komme til India under feiringen av den eukaristiske verdenskongress i Bombay den 28. november til den 6. desember. Fra engelsk hold er det tidligere antydnet at han vil reise med jettfly og at besøket vil vare et døgn. (KNA)

MESE MED SPANSK FOLKEMUSIKK

Den første messe hvor spansk folkemusikk er tatt i bruk er feiret nylig i den lille fiskerlandsbyen Guaraja i Brasil. Musikken er skrevet av den brasilianske komponist Teodore Nogueira. (KNA)

<p>ØSTFOLD SNEKKERIFABRIKK Dører — Vinduer — Trapper Kjøkkeninnredninger Tif. 1630</p>	<p><i>Halden-</i> <i>firmaer</i></p>	<p><i>Karl Knap A/s</i> Tif. 2710 Bygningsartikler — Rør og Maskinforretning Linoleum</p>
<p>KARL Y. OLSEN ENTREPRENØRFORRETNING Mur - Tre - Betong Tif 1977</p>	<p>OTTO E. ANONSEN BLIKKENSLAGERMESTER Ventilasjon og Bygningsarbeid Tif. 3439</p>	<p>KARL STORM ANDERSEN Fisk - Delikatesseforretning Tif. 1155 - Privat 1159</p>
<p>Gunnar Setterquist Elektrisk forretning Storgaten 1 Tif. 1981 og 1733</p>	<p>ERLING WILLE Aut. Rørleggerforretning Tif. 3024</p>	<p>Fredrikshalds Meieribolag HALDEN</p>
<p>OLAF STENBOCK Elektrisk Installasjon og Radioforretning Aut. Halden - Berg - Idd Telefon 1918 HALDEN Telefon 1918</p>	<p>IRIS BLOMSTERFORRETNING HALDEN</p>	<p>F. JØRGENSEN Aut. rørlegger - Rørhandel Tif. 1844</p>
<p>HALDEN FÆRVEHANDEL A. Sandaker, Torvet Tif. 1264</p>	<p><i>Paul Johannesen</i> <i>Allt i ur og optik</i> TLF 2011</p>	<p>Glassmester OSKAR L. HANSEN Alt i glassarbeid, innramming og bilglass Tif. 2976</p>
<p>HALDEN FÆRVEHANDEL A. Sandaker, Torvet Tif. 1264</p>	<p>E. Sem A/s Bøker — Papir — Trykksaker</p>	<p>SVERRE BIGUM Kolonialforretning Tif. 1425</p>

71 FARVEDE BISKOPER

Det finnes idag 26 millioner katolikker i Afrika, en sterk stigning på de siste 15 årene. I 1949 regnet man med at det var 11 millioner katolikker i denne verdensdelen. (Tallene omfatter ikke de nordlige deler av Alger, Etiopia og de portugisiske områdene.)

For tiden er det 71 afrikanske biskoper, av dem er en kardinal. (KIT)

FORFØLGELSER I IRAK

En rapport til Vatikanet forteller om en stigende intoleranse og forfølgelse mot den kristne minoritet i Irak. Hundrevis av katolikker er fengslet i de siste ukene beskyldt for «å ha samarbeidet med kommunistene», 30 000 kurdiske kristne har flyktet til de sydlige deler av landet. Av Iraks 7,7 mill. innbyggere er 208 000 katolikker. (KIT)

PAVEN HJELPER ORTODOKS MENIGHET

Pave Paul VI har gitt den katolske biskopen i Banjaluka i Jugoslavia, Alfred Pichler en større pengesum som skal dekke en del av omkostningene i forbindelse med gjenoppbygningen av den ortodokse kirken i Banjaluka. Katedralen ble ødelagt under siste krig. (KIT)

DRAMMEN

NORLØFF

Jernvareforretning A/S

Drammen - Tif. 83 65 80

Kjente Drammens- firmær	<p>Drammens malerforretning</p> <p>Tif. 83 39 16 - 83 33 32</p> <p>Inneh. Asbjørn Gundersen</p>	<p>American Foto</p> <p>SPESIALFORRETNING I FOTO OG RAMMER</p> <p>Engene 4 - Tif. 83 11 45</p> <p>Filial: Tollbodgt. 16 - Tif. 83 65 65</p>
-------------------------------	--	--

H. KOLDERUP

N. Storgt. 12 - Bragernes
Tif. 83 13 62 - 83 36 48

**Gå til fagmannen
når det gjelder møbler**

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikfabrikk

Tif. 83 41 84 - DRAMMEN

HARALD LYCHE & CO.

Drammen - Sentralbord 83 79 70

BOKFORLAG - MUSIKKFORLAG
PAPIRINDUSTRI
KONVOLUTTFABRIKK

TYRILYS

1/3 TYRI
FABRIKKER

Drammen

Har også landets eneste bivokspresseri

Utstyr for leger og
sykehus

Drammen Bandageforretning

Øvre Storgt. 7 - Tif. 83 11 71

ARENDALE

THS. LØVOLD

Grunl. 1886 — Tif. 1173, 1495

Maling - Tau - Duk - Koster og børster

Skibsrekvisita - Malerverer

Engros og en detalj

PT. PEDERSEN & BERG A/S

Farvehandel - Kjemikalier
Parfumeri - Spør oss

Etabl. 1883 - Tif. 83 21 85
DRAMMEN

ARENDALE FARVEHANDEL

Tif. 2050

Engros - En detalj

OLAV SLAATTENE

Blomsterforretning. Begravelsesbyrå

Tif. 1958
Havstad, Arendal

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

J. E. PEDERSEN & CO. A/S

Arendal

Kjøttforretning

Tif. 2360

SHELL — ARENDAL

Tif. kontor 2013
Anleggstlf. 1848

ARENDALE

**BYGGMESTER
HANS NILSEN**

Neset 362
Arendal
Tif. 2647

GARTNERHALLEN

Frukt og Grønsaker En gros

Tif. 3159 - 3208

ADEL ELLEFSEN

Aut. Installasjonsforretning

Tif. 1756 — Arendal — Tif 1756

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedr. adresseforandring, kontingent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 31 70.

OSLO

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

**KAFFE
og
HERMETIKK
en gros**

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 43 22 36

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A S

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

*Våre annonsører
er gode firmaer!*

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

Varme- og sanitæranlegg

**THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI**

Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

WISBECH
ARTIFISIELSKAP

MAJORSTUA - OSLO
**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

HØYESTERETTSADVOKAT

GEORG LOUS

DRAMMENSVERN. 4 - OSLO

**Til daglig
nytte
og glede**

Omslag til
TELEFONKATALOGEN
i florentinsk
lærplastikk med
dekorative preg.

Ensfarget kr. 15.—
Flerfarget kr. 18.—

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Walligani

STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25
OSLO